OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA GOTÓWKĄ

Nr 1 (5) — Rok II.
25. I. 1939 r.

KURIER BIBLIOFILSKI

PISMO DLA MIŁOŚNIKÓW KSIĄŻKI I ZBIERACZY OKAZJI BIBLIOGRAFICZNYCH

Bony książkowe

Rada Książki w trosce o dobro polskiej książki wprowadziła na wzór angielski bony książkowe. W każdej księgarni, należącej do Związku Księgarzy Polskich, można wpłacić dowolną sumę i otrzymać piękny druczek, zawierający tekst powinszowania, (Rada Książki uważa, że nabycie książki musi być połączone z jakąś wyjątkową okolicznością!), ładny ekslibris, no i właściwy bon: czek na ściśle określoną sumę, za którą obdarowany może nabyć sobie książkę.

Czy takie bony mogą mieć powodzenie? Czy się przyczynią do ruchu w księgarniach? Czy pośrednio ożywią tętno naszej kultury? Z całą pewnością — nie!...

Dlaczego?

1. **Bon jest równoważnikiem pieniądza.** Tak zresztą i powinno być. Ale nasz polski stosunek do pieniędzy jest osobliwy. Zjeść kolację na cudzy rachunek możemy; pożyczyć pieniądze i nie zwrócić długu, — w tem nie widzimy nic złego; dopuścić weksel do protestu i narazić na wydatki Bogu ducha winnego żyranta, — owszem; — ale niech nam (zajadającym kolacje na cudzy koszt i nie spłacającym długów) ktoś zaproponuje w prezencie kilkanaście złotych, odczujemy to jak policzek! Bon książkowy, tę namiastkę gotówki można dać w prezencie jakiemuś dzieciakowi, któremu lepiej nie dawać do ręki gotówki, bo puści na kino lub cukierki, — ale dać człowiekowi dorosłemu, doprawdy nieraz jest dość żenujące.

2. **Bon książkowy jest sfałszowanym banknotem.** Niestety, tak jest wbrew najszlachetniejszym zamiarom inicjatorów!... Bon teoretycznie (tak zapewnia tekst na samym bonie) da się wymienić w każdej księgarni na każdą książkę. Instrukcja dla księgarzy tłumaczy jednak, że to nie dotyczy podręczników szkolnych, innych książek szkolnych (jakich mianowicie?!) oraz wszystkich wydawnictw, rabatowanych poniżej 30% Ani kupujący bon, ani obdarowany bonem nie mają najmniejszego pojęcia o tem, jaki rabat otrzymują księgarze i co się na-

żywa „innemi książkami szkolnemi". Więc o przykre nieporozumienie jest niesłychanie łatwo. Ktoś, kto na imieniny czy na święto otrzymał bon, idzie do księgarni, aby nabyć potrzebny podręcznik. Dowiaduje się, że w stosunku do podręczników bon nie ma żadnej wartości. Wybiera inną książkę: znów nie można, bo ta książka jest uważana za pół-podręcznik. Wybiera jeszcze inną, z nauką nic wspólnego nie mającą: niewolno! — bo księgarz ma za mały rabat ...

Szczęśliwy posiadacz bonu czuje się upokorzony, jak człowiek, któremu ktoś podsunął fałszywy banknot i w ten sposób naraził na niewyraźną sytuację. Rzecz oczywista, że po takiem doświadczeniu, wyrzuci precz przykry bon, albo zwróci ofiarodawcy, dodając ostry komentarz!...

3. **Książka jest towarem bez wartości.** Jeżeli chcemy wywołać ruch w handlu księgarskim, musimy najpierw postarać się o to, aby książka była towarem, posiadającym trwałą wartość. Książka nie ma stałej wartości. Jeżeli kupimy ubranie, buty, talerze, parasole, niezadrukowany papier — cokolwiek, możemy być pewni, że cena, włożona w towar, będzie spadała stopniowo, w miarę używania i zużywania tych przedmiotów. Wyjątek będą stanowić bodaj tylko produkty spożywcze, które prędko się psują. Natomiast książka traci wartość natychmiast. Każda książka jest naogół tania, ale niech kto spróbuje nierozciętą, nowiuteńką książkę sprzedać po tygodniu od dnia nabycia. Księgarz, który ją sprzedał, ostatecznie kupi, ale po potrąceniu 40% rabatu księgarskiego! Beletrystyka po paru latach trafia do koszy i jest sprzedawana za grosze. Wydawnictwa encyklopedyczne, zapewniające, że tylko dla prenumeratorów są wyjątkowo dogodne warunki nabycia, po wydrukowaniu ukazują się w sprzedaży okazyjnej po cenie do 80% niższj od tej, którą wpłacili naiwni prenumeratorzy! (Dotyczy to przedewszystkiem wydawnictw Trzaski, Everta i Michalskiego). A każdą wogóle książkę można kupić za połowę ceny po paru latach od jej ukazania się, — od tego są „tygodnie książki", urządzane przez wydawców i księgarzy!...

W tych warunkach wydatek na książkę jest pozycją w budżecie rodzinnym, wymagającą największego uzasadnienia. Książka — to luksus. Na luksus nie każdy może sobie pozwolić.

Gdyby się dało w jakiś sposób unormować sprawę wartości pieniężnej książki, każda bibljoteczka domowa stanowiłaby pewną rezerwę kapitału, a nie byłaby świadectwem niemal lekkomyślności miłośnika książek!...

4. **Książka nie ma dla siebie miejsca w nowoczesnych mieszkaniach.** Dziś są nie do pomyślenia staroświeckie szafy bibjoteczne w „zacisznych gabinetach". Nie ma w naszych mieszkaniach miejsca nawet na większe półki z książkami. Życie zmieniło swe formy i przeobraziło wnętrza mieszkaniowe. Zginęły duże obrazy w mieszkaniach, są tylko małe grafiki, spopularyzowane przez czasopisma literackie; giną łóżka, ustępując miejsca uniwersalnym tapczanom, zginęły szafy bibjoteczne.

Nawet „Kurjer Bibjofilski" urządza konkurs na projekt „regału, względnie szafy bibliotecznej"... Otóż — to: „względnie ... A na ile książek ma być obliczony taki regał?...

I to też uwzględnić należy, iż dzisiaj warstwa inteligencji jest zubożała, a że składa się w 95% z różnych urzędników, jest ciągle w ruchu. Pędzimy żywot koczowniczy: o tem najlepiej świadczą budżety wszystkich ministerstw, mające fantastyczne wydatki w rubryce: „przeniesienia i podróże służbowe". W tych warunkach nawet skromna bibjoteczka jest zawadą, kulą u nogi, ciężarem tem przykrzejszym, że pochłaniającym pokaźną sumę i nie dającym się spieniężyć w chwili krytycznej.

Bony sytuacji nie uratują!... Książka w Polsce potrzebuje innych, bardziej przemyślanych, bardziej radykalnych, a przedewszystkiem bardziej polskich środków ratowania!...

Walerjan Charkiewicz.

Propagujmy książkę — ale nie przez „bony"

O księgarstwie antykwarskim

O księgarstwie mówi się i pisze wiele, natomiast o antykwariatach wspominają tylko pisma fachowe. A przecież ukończona praktyka w księgarni antykwarskiej — to właściwie dopiero „egzamin mistrzowski" na księgarza.

Praca w antykwariacie ma dużo większe znaczenie i jest o wiele ciekawszą, niż sprzedaż „nowości" w księgarniach. I trzeba naprawdę wiele lat nauki, by podołać obowiązkom antykwariusza. Zawód ten ma w sobie coś pośredniego między pracą naukowca i kupca. Antykwariusz — chcący się utrzymać na poziomie, uczy się swego zawodu przez całe życie.

Rozpoczynający pracę w zawodzie antykwarskim, choćby nawet miał maturę lub doktorat polonistyki, będzie początkowo zrozpaczony, sądząc, że nigdy nie nauczy się w zupełności tego, co jest konieczne. — Posiąść wiedzę o książce z przeszło 4-rech wieków, znaczy tyle, co konkretnie biorąc, wyznawać się wśród milionów druków, które się dotąd ukazały.

Jest to zadanie naprawdę syzyfowe. Aby opanować zakres n. p. tylko „liter. polskiej" (od najwcześniejszych pierwszych wydań — aż po dzień dzisiejszy), — mimo że to stanowi tylko niewielki dział antykwariatu, trzeba szeregu lat pracy.

A przecież jest setki innych działów wiedzy jak: filozofja, przyroda, geografja, historja, technika, medycyna, prawo i teologja oraz jeszcze bardziej specjalne jak: „orientalia", foklor, archeologja, historia miast, muzyka, architektura, sztuki piękne, okultyzm i dziesiątki innych. — Wielkie antykwariaty zagranicą zatrudniają cały sztab specjalistów. Każdy z nich prowadzi pewien dział wiedzy. Mamy więc fachowców w dziale historii, sztuki, literatury, wreszcie „inkunabułów", starych druków, książek ilustrowanych z 17 i 18 wieku, pierwszych wydań lub t. p.

Nie znaczy to jednak, by „spec" od „inkunabułów" nie znał się zupełnie na historii.

Bardzo ważny dla antykwariusza jest t. zw. zmysł szacunkowy zwłaszcza przy zakupnie nowych pozycji i nabytków. Dlatego mówimy o „wyczuciu antykwarskim", względnie książkowym, bo jest rzeczą niemożliwą znać cenę względnie wartość wszystkich książek. Pełną znajomość branży wytwarza się dopiero na skutek stałego kontaktu z książką. Gdy przez ręce przechodzi setki książek dziennie — spostrzega się rzadkie względnie częste pojawianie się jakiejś książki i tym samym wzmaga się orientacja i rozwija znajomość branży.

Praktyka w antykwariacie trwa bardzo długo. Pierwsza praca praktykanta polega głównie na utrzymywaniu w porządku półek z książkami. I dzięki temu praktykant orientuje się, gdzie książkę umieścić i skąd, o ile jest żądana, ma ją wyjąć. Dalszym etapem praktyki, to wyszukiwanie i ustalanie cen na podstawie katalogów antykwarskich poważnych firm. I wreszcie — prace katalogowe, które w antykwariacie są rzeczą najważniejszą.

Bo katalogowanie to nietylko przygotowanie spisu książek do druku, lecz przedewszystkiem sporządzanie kartoteki. Zanim bowiem książka zawędruje na półkę musi uzyskać swoją „kartę identyczności". Karta

ta zawiera: — imię i nazwisko autora, miejsce i czas wydania, opis formatu i oprawy oraz inne bliższe dane książki (n. p. „z drzeworytami, z ilustr. barwn., ostatnie przedśmiertne wydanie i t. d.“) — Brak sztychu, stronicy lub inny defekt — należy bezwzględnie podać. — Jednym słowem wystawia się coś w rodzaju „paszportu“ dzieła. Dobrze prowadzona kartoteka orientuje klienta, zaś antykwariusz korzysta z niej przy przygotowaniu katalogu do rozsyłki.

Znajomość języków obcych — jest dla antykwariusza sprawą pierwszorzędnej wagi. Powinien on znać przedewszystkiem język niemiecki, angielski i łacinę.

Poważne antykwariaty (a tych w Polsce niestety minimalna ilość), wydają bowiem katalogi dwujęzyczne, przeznaczone głównie dla Ameryki, gdzie znajduje się bardzo poważny procent bibliofilów i nabywców rzadkich, chociażby najkosztowniejszych książek. — Znajomość łaciny konieczna jest antykwariuszom, którzy zajmują się katalogowaniem wczesnych druków.

Specjalizacja antykwariusza pójdzie z pewnością w kierunku tych zainteresowań, jakie okazuje „prywatnie“. — O ile któryś z nich oddawna interesował się luksusowymi wydawnictwami lub pierwszymi wydaniami — ten na pewno w swej pracy zawodowej poświęci się tej dziedzinie bibliofilstwa. Tak samo jasnym jest, że prawnik nie zajmie się zestawianiem katalogów technicznych, a romanista polonistyką.

W małym, przeciętnym antykwariacie, który prowadzi wszystko co ma wartość dla „klienteli ulicznej“ nie można, rzecz jasna, przeprowadzić tak daleko idącej specjalizacji. Antykwariusz taki musi bowiem, obok książek naukowych i bibliofilskich kupować i sprzedawać także powieści, podręczniki szkolne, klasyków, — jednym słowem rzeczy dla bibliofila wartościowe, jak i bezwartościowe. Mimo to praca w takim antykwariacie jest dla każdego fachowca najlepszą szkołą, gdyż jest ona wszechstronna.

Za wczesna specjalizacja zacieśnia bowiem pod pewnym względem horyzont początkującego antykwariusza.

W normalnym antykwariacie uczy się człowiek najlepiej, jak obsłużyć klienta, jak urządzić wystawę i o wiele prędzej zacznie samodzielnie pracować we wszystkich tak licznych dziedzinach antykwariatu. Zrozumie tu szybko, że wszystkie „libelli“ mają swoje „fata“. Tu widzi najdokładniej, że obrał zawód, który łączy w sobie pracowitość wyrobnika z wiedzą profesorską. Tu rozstrzyga się jego los, czy jest przeznaczony na dzielnego sprzedawcę, czy też na specjalistę bibliofila.

r. r.

O zniżkę opłat pocztowych za przesyłkę książek

Min. Poczt i Telegr. przyznało ulgową opłatę (50%) na wysyłane książki. O uldze tej jednak nie wie widocznie b. wiele urzędów pocztowych (zwłaszcza na prowincji), gdyż odmawia honoracji przesyłek zniżkowych. W Krakowie np. — Urząd Pocztowy wyjaśnia, że z ulgi mogą korzystać wyłącznie księgarnie. Sądzimy, że **zniżka opłaty pocztowej — przysługuje wszystkim, którzy wysyłają książki.** I tak nasza taryfa za wysyłkę książek jest jeszcze niepomiernie wysoka.

W Ameryce — Prez. Stanów Zjedn. Roosevelt, korzystając ze swoich uprawnień osobistych — obniżył z 26 centów na 3 centy za kilo — koszty przesyłki książek na terytorium Stanów. Taka reforma przydałaby się i u nas — przyczyniłaby się napewno do większej popularyzacji książki, niż różne pomysły z „bonami na książki“ itd.

„BIBLJOMAN"

Te stosy grubych książek, co już zaczęły
[mnie nudzić,
Wiem to najlepiej po sobie, jak mogą mę-
[czyć ludzi.

Książki łacińskie, angielskie, francuskie,
[polskie, niemieckie,
Wytworne, rubaszne, krzykliwe — duszą
[nam dusze swem cielskiem.

Płynąc przez oczy do mózgu, do serca,
[gdzie w krew się zamienią,
Przemienią nas całkiem rozlane w palącej
[krwi czerwieni.

Zmienią nam oczy i uszy, język i nos,
[wszystkie zmysły,
Spalą nas — proch strzelniczy literki pło-
[nące iskry.

O, straszne nieszczęście nie widzieć świata,
[jak jest przez Boga widziany,
Lecz tak, jak jest w setkach książek sło-
[wami opisany!

I czuć, że widzi się kłamstwo, że z kłamstw
[się człek nie wyzwoli!
Być niewolnikiem liter, w strasznej żyjącym
[niewoli!

Rozerwie się złudę jedną — sto nowych
[zaraz wyrośnie.
Ah, nie móc nie myśleć książkami o słońcu,
[miłości, o wiośnie!

O wichrze! Przyjdź, rozwal je we mnie,
[choćbyś był wichrem śmierci,
Odgrzeb mnie z pośród książek żądłem, co
[w duszę się wwierci!

Niech się poczuję sobą, niech siebie raz
[wreszcie zobaczę,
Zaśmieję się własną radością i własnym
[płaczem zapłaczę

I własnem okiem zobaczę własne me całe
[działanie
I własnem życiem pożyję i własnem sko-
[nam konaniem!!

Wojciech Bąk

NIE GUBCIE OKŁADEK

Każdy bibljofil, który miał do czynienia z introligatorem — w wielkim mieście, czy też prowincjonalnym miasteczku — przekonał się jak trudno przyzwyczaić naszych rzemieślników do oprawiania książek z ich oryginalnymi okładkami.

Ba, nawet introligatornie artystyczne niezawsze potrafią nagiąć się do tego świętego życzenia bibjofilskiego: — Proszę oprawić moje książki razem z okładkami, zarówno przednimi jak i tylnymi. Niech pan uważa, żeby „przypadkiem" nie zgubić żadnej tylnej, bo one są tak samo niezbędne jak te z frontu. Bez jednej z okładek niema pełnej książki.

Wszystko na nic. Bo oto w 3 tomach z powierzonych nowemu introligatorowi 10 książek, zgubiono właśnie tylne okładki. „Zdawało mu się, że jak tam był tylko znak wydawcy, to ta okładka nie miała znaczenia". I tłumaczysz człowiekowi cierpliwie rzeczy, o których — jako fachowiec z zamiłowania — powinien być doskonale zorientowany.

Większość książek ma obwolutę skomponowaną specjalnie przez artystę-grafika.

Taka okładka jest nieraz arcydziełem. Artysta myśli i męczy się, żeby ją opracować jak najstaranniej, kunsztownie i pięknie, albo prosto i ładnie.

Zwykła nawet reprodukcja zdjęcia powtórzona ze środka książki (jak np. na tomach „Bibljoteki Podróżniczej“ Trzaski—Evert—Michalskiego), zestawiona z jaskrawym kolorem, daje barwną i efektowną okładkę. — Prawie każda książka wydawnictw „Bibjoteka Polska“, „Książnicy—Atlas“ (poza pedagogicznymi) lub „Wydawnictwa Polskiego“ (R. Wegnera) ma wartościową okładkę.

„Czyż panu nie żal wyrzucać okładki? Czyż ona nie ozdabia i nie uzupełnia książki? — Na tylnych okładkach znajdują się często artystyczne rysunki, inicjały wydawcy lub jakiekolwiek sygnatury. A nawet jeśli tam nie ma żadnego znaku graficznego, jeśli jest tylko czysta kolorowa czy biała okładka — to musi ona być oprawiona jako uzupełnienie okładki przedniej“.

To życzenie bibliofilskie traktuje jeszcze wielu naszych introligatorów jak dziwactwo.

Kiedyż wreszcie stanie się u nas ogólnie obowiązującym zwyczajem, że najszersza publiczność nie będzie uznawała innego oprawiania książek, jak łącznie z okładkami

Antoni Trepiński.

Biuletyn książek przygodnych, rzadkich, ciekawych

OBJAŚNIENIA SKRÓTÓW: Wwa—Warszawa, Kr.—Kraków, Poz. — Poznań, Lw. — Lwów, Wil. — Wilno, Lpzg — Leipzig, egz. nr. egzemplarz numerowany, en — egz. nie rozcięty, b. r.— bez podania roku wydania, pł. — oprawa płócienna, sk. — skóra, r. o. — razem oprawione, opr. or.—oprawa oryg. wydawcy, s. — stron.

Wszystkie książki są w stanie dobrym, niezniszczone (o ile nie podano stanu), książki przy których nie podano rodzaju oprawy są broszurowane.

1.

ANTROPOLOGIA — BIOLOGIA — BOTANIKA — GEOLOGIA — ZOOLOGIA

Burmeister H. Geschichte der Schöpfung (Eine Darstellung des Entwickelungsganges der Erde und ihrer Bewohner), s. 526 — 228 drzewor., płsk. Lpzg. 1856. 6.40

Bölsche W. Vom Bazillus zum Affenmenschen, s. 321, pł. or. Jena 1904. 7.70

BREHM, ŻYCIE ZWIERZĄT, 2 tomy, s. 531 i 442 — 1090 ilustr. w tekście i wiele tablic barwnych, 4⁰, pł. or. Wwa 1936 (egz. nowy). 75.—

Hr. Czapski Maryan. Historia powszechna Konia, tom 1 i 2, s. 430 i 535, (il.) płsk. Poz. 1874 (rzadki egz.) 35.—

Figuier Ludw. Historja roślin, 2 tomy s. 336 i 782 (450 ryc.), płp. Wwa 1871. 14.—

Łoziński Wład. Ziemia i jej budowa, s. 219 — 91 ilustr., pł. Lw. 1907. 4.50

Les Papillons de France. (Histoire naturelle), s. 267 — 110 ilustr. i 19 tabl. chrom., opr. or. Paris 1880. 12.50

2.

ARCHEOLOGIA — NUMIZMATYKA — HERALDYKA — KRONIKI itp.

Grabowski Ambr. Skarbniczka naszej archeologii, obejmująca pomniki w Polsce oraz wspomnienia z naszej przeszłości itp., s. 205 (z 39 wizerunkami baszt i bram krakowskich), Lipsk 1854 (nakład Libraire étrangère) — b. rzadka książka. 34.—

POLECAMY OKAZYJNIE —

1) **ALMANACH DE GOTHA** (annuaire généalogique diplomatique et statistique)— **roczniki** — 1860, 1862, 1875, 1876, 1878, 1881, 1883, 1886, 1888, 1890, 1893, 1894, 1895, 1896, 1898, 1906, 1907 i 1910.

2) **GOTHAISCHES GENEALOGISCHES Taschenbuch der Freiherlichen Häuser** — roczniki 1888, 1890, 1891, 1893, 1894, 1896, 1897, 1898, 1900, 1901, 1902, 1904, 1906, 1908, 1911.

3) **GOTHAISCHES GENEALOGISCHES Taschenbuch von Gräflichen Hauser** — roczniki: 1876, 1877, 1880, 1882, 1883, 1885, 1886, 1887, 1889, 1893, 1894, 1895, 1896, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1907, 1910.

Każdy rocznik zawiera od 900 do 1.400 str. z portr. formatu 16⁰ opr. w pł. or. (wydawca Justus Perthes — Gotha). **Cena każdego rocznika 6.80.**

Małecki Ant. Studia Heraldyczne, 2 t., s. 351 i 395, en. Lw. 1890. 20.—

Dr Piekosiński Fr. Średniowieczne znaki wodne, zebrane z rękopisów przechowywanych w Archiwach i bibliot. polskich — głównie krakowskich — w. 14, s. 34 i 77 tablic. Kr. 1893. (Ak. Um.). 12.50

Wittyg Wiktor. Nieznana szlachta polska i jej herby (s. 436—504 drzeworyty), pł. Kr. 1908. 16.—

— Toż. brosz. 13.20

Opałek M. Tarcze Legionów 1914/17, s. 74 — liczne repr., 8⁰ duża, (papier kred.). Kr. 1917. 3.85

3.

BIBLIOGRAFJA — BIBLIOFILSTWO — DZIENNIKARSTWO — DRUKARSTWO itd.

Bandtkie J. S. Historia Drukarń w Królestwie Polskiem i W. Ks. Litewskiem jako i w kraiach zagran., w których poiskie dzieła wychodziły, 3 tomy, r. o., ok. 1100 str. Kr. 1826. 50.—

Biblioteki wielkopolskie i pomorskie, praca zbiorowa pod red. St. Wierczyńskiego, s. 330, płp. Poz. 1929. 10.50

Flaubert G. Manjak książkowy, s. 24. Poz. 1923. —.50

Gottlieb Zygm. Fotochemigrafia, s. 79—56 rys. w tekście oraz 20 wkładek ilustrujących techniki reprod. W-wa 1924. 4.20

Dr Hahn W., Bibliografia bibliografji polskiej, s. 223, Lwów 1921. 2.95

Jagnieszka przez A. i M. Mediceusów, a to iest pseudonymów malowana y pisana, s. 50 — 6 barw. obr., 4⁰ (papier czerpany), egz. numer. Wwa 1925 (Bibliotheki Medyckiej opus primum). 15.—

K. M. W., Dziennikarstwo warszawskie, s. 77. Kr. 1882. 1.90

Katalog wystawy książki polskiej od 16 do 19 wieku, s. 121 (ilustr.) i 38 repr. na odrębnych tablicach, Lw. 1928. 4.—

Kołodziejczyk E., Bibliografja słowianoznawstwa polskiego, s. 304, Kr. 1911. 6.—

Latanowicz St., Satyra i polemika prasowa z przed 100 laty, s. 127 — ilustr., Poz. 1931. 1.20

Maliszewski E. Bibliografia pamiętników polskich i Polski dotyczących (Druki i rękopisy), s. 447, płp. Wwa 1928. 20.—

Nowa książka, miesięcznik poświęcony krytyce literackiej i naukowej oraz bibliografji, roczniki 1934 i 1935 po (30) 20.—

TAD. PEIPER — „A“ (poezje)

s. 32 — z 4 rysunkami Kislinga

Wydano 400 egz. ręcznie numerowanych na papierze japońskim

Kr. 1924 — nakl. „ZWROTNICY“

Cena egz. 9.— zł.

(Książka Peipera zapoczątkowała w Polsce nowe układy drukarskie i ma swoją trwałą pozycję w historii książki polskiej. — W księgarniach wyczerpana — na rynku antykwarskim stanowi rzadkość).

REY MIKOŁAJ, Zwyerciadło, albo kstałt w którym każdy stan snadnie sie może swym sprawam iáko we zwierciedle przypátrzyć., 278 kart i rejestr. oraz przyp. — Wydanie fasc. na podstawie 1. wyd. typografa J. Kr. Mości Macieya Wirzbięty w Krakowie 1568 (papier czerp.), folio, opr. or., Kr. 1905 (Ak. Um.) 53.—

---

4. ENCYKLOPEDJE — SŁOWNIKI — DZIEŁA TREŚCI OGÓLNEJ.

Hr. J. Dunin-Borkowski. Panie Polskie przy dworze Rakuskim (almanach), s. 290. Lw. 1891. 6.50

Bartoszewicz K., Księgi humoru polskiego (ozdobione portretami i autogr. humorystów i satyryków polskich), 2 tomy, s. 336 i 333, płp., Petersburg 1897. 13.—

BROCKHAUS — Handbuch des Wissens in vier Bânden (6 wyd). 4 tomy, 3000 str., — 10.000 ryc. i tabl. w tekście, 178 plansz jedno barwnych i 88 kolor., ppł., or., Lpzg 1928. 55.—

Ks. Bielikowicz Ant., Słownik polsko-łaciński, s. 2072, płsk., Kr. 1866 (ładny egz.) 60.—

GLOGER ZYGMUNT. Encyklopedia Staropolska (bog. ilustr.) 4 tomy, ok. 1520 str., pl. oryg. (futerał). 50.—

Kobieta współczesna (książka zbiorowa), s. 363. Wwa 1904. 3.20

Dr Piekarski St. Prawdy i wierzenia (encyklopedia wierzeń wszystkich ludów i czasów), s. 438. Wwa 1930. 13.50

Polska w kulturze powszechnej, dzieło zbiorowe pod red. F. Konecznego, 2 tomy, s. 419 i 646, płp. Kr. 1918. 17.—

Prof. Ritter H., Allgemeine illustrierte Encyklopâdie der Musikgeschichte, 6 tomów (1175 str. — 188 ilustr.) pł. or., Lpzg 1905 43.—

SŁOWNIK MYTOLOGICZNY czyli HISTORYA BOGÓW BAJECZNA, przez abecadło rozporządzona, służąca do zrozumienia wierszopisów, Xiąg dawnych... itd. — napisana po francusku od p .Chompre a w polskim języku ułożona od X. Dominika Szybińskiego (ed. II., powiększona i dokładniejsza) str. 412 i rejest. opr. Wwa 1784, 20.—

Szober Stan. Słownik ortopeiczny (jak mówić i pisać po polsku), s. 662, pł. oryg. (n.) Wwa 1937. 30.—

Wolnomularstwo w świetle encyklopedyj (wypisy), s. 358, Wwa 1934. 4.75

5. FILOZOFIA — LOGIKA — PSYCHOLOGIA — MORALNOŚĆ — ESTETYKA

Brzozowski Stan. Idee (wstęp do filozofii dojrzałości dziejowej), s. 503, opr. oryg. Lw. 1910. 14.50

Cornelius H. Einleitung in die Philosophie, s. 357, pł. or. Lpzg. 1903. 6.—

Cousin Wiktor. Historya filozofji 18 wieku, 2 tomy, s. 279 i 315, płsk. Wwa 1863. 7.50

Dawid J. Wł. Inteligencja, Wola i Zdolność do pracy, s. 584 (rys. i tabl.), opr .Wwa 1911. 9.15

Dubreuil H. Człowiek czy maszyna, s. 322. Wwa br. 3.20

Dr Deussen P. Zarys filozofii indyjskiej, s. 140, pł. or. Lw. 1914. 3.40

FRANCE R. H. Bios, die Gesetze der Welt, 2 tomy, s. 291 i 313 (249 ilustr., pł. or. München 192. 32.—

Höffding dr H. Współcześni filozofowie, s. 348, opr. Wwa 1902. 3.50

— Psychologia w zarysie na podstawie doświadczenia, s. 549. Wwa 1911. 5.95

Heschel A. Die Prophetie, s. 194. Kr. 1936 (A. U.). 4.30

Ks. Fr. Klimke. Historia Filozofii (z oryginału łac. przełożył ks. dr Fr. Zbroja), 2 tomy, s. 423 i 406. Kr. 1929. 10.—

Dr Kirchner Fr. Wörterbuch der Philosophischen Grundbegriffe, s. 459. Heidelberg 1886. 6.50

Chalemel-Lacour. Studien und Betrachtungen eines Pessimisten, s. 259, opr. or .Lpzg. 1902. 4.—

Morawski M. Celowość w Naturze (Studium przyr.-filozof.), s. 203, opr. or. Kr. 1887. 3.—

Nałkowski W. Jednostka i ogół (szkice i krytyki psych. społ.), s. 510, płpł. Kr. 1904. 4.35

Owruczanin. Kirke (rozmowy o człowieku), s. 183. Kr. br. 2.50

Paulsen Fryd. Schopenhauer — Hamlet — Mefistofeles (trzy rozprawy z hist. naturalnej pesymizmu), tłum. J. Kasprowicz, s. 239, pł. or. Lw. 1905. 2.95

Pellico S. O obowiązkach ludzi, s. 150 Wil. 1835. 1 90

Prantl K. Übersicht der Griechisch-römischen Philosophie s. 189. Stuttgart 1854. 1.20

Rumpf Fritz. Der Mensch und seine Tracht, ihrem Wesen nach gechildert, s. 330 — 29 tabl. Berlin 1905. 4.60

Świętochowski A. Źródła moralności, s. 302. Wwa 1912. 4.50

Trine Ralph W. W harmonii z nieskończonością, s. 140, pł. or. Wwa 1914. 3.—

Wiszniewski M. Charaktery rozumów ludzkich, s. 303, płp. Kr. 1842. 4.—

6.

GEOGRAFIA — KRAJOZNAWSTWO — MONOGRAFIE itp.

Döblin Alfred. Reise in Polen, s. 367, pł. or. Berlin 1926. 4.35

Gloger Z. Geografia historyczna ziem dawnej Polski (63 autent. rycin), s. 387, płp. Kr. 1900. 5.40

Dr Guenther K. Einführung in die Tropenwelt (Ceylon), s. 392 — 107 ilustr. i mapa Ceylonu, pł. or. Lpzg. 1911. 7.—

Lempa J. Przewodnik dokładny dla odwiedzających święte, od wieków cudami słynące miejsce w obrazie najświętszej Panny Maryi na Jasnej Górze w Częstochowie, s. 99 — 9 sztychów, opr. Wwa 1860. 6.—

Majerski Stan. Opis Ziemi, 4 tomy, ok. 1200 str., 700 ilustr. i 50 kart, opr. oryg. Wiedeń br. 15.—

Inż. Majewski St. O prastarych kopalniach złota na obszarze państwa Bol. Chrobrego, s. 24. Wwa 1936. 1.25

Mauclair C. Florencja, (przeł. L. Staff), s. 251 — 75 ryc., 8⁰ duża. Poz. br. 9.50

Nałkowski Wacław. Zarys gieografji rozumowej (Gieologji), wyd. III, s. 703 — 133 ryc., opr. Wwa 1907. 8.10

Sujkowski Ant. Geografia ziem dawnej Polski, s. 420 — 251 ilustr., 8⁰ duża, opr. or. Wwa 1921. 7.—

ULLSTEINS WELTATLAS (44 tablice i 43 str. objaśn.), 4⁰ duży, płsk. Berlin 1923. 40.—

7.

HISTORIA (polska - powszechna) i NAUKI POMOCNICZE, SPRAWY WOJSKOWE itp.

Bandtkie J. S. Dzieje Królestwa Polskiego, 2 tomy, s. 470 i 560 (miedzioryty), płsk. Wrocław 1820. 17 50

Bronikowski A. Polska w 17 wieku, czyli Jan III Sobieski i Dwór Jego. 5 t. (r. o.), ok. 750 s. opr. Przemyśl 1883. 4.—

Jeske-Choiński T. Psychologia rewolucji Francuskiej, s. 153, płp. Wwa 1906. 2.—

Histoire de Gustave Adolphe roi de Suede, s. 602 — miedz. i mapa, płsk. Amsterdam 1764. 18 50

KRASZEWSKI J. I. Polska w czasie 3-ch rozbiorów 1772—1779. Studya do historyi ducha i obyczaju, 3 tomy, 1300 str., 293 ilustr., płsk. Wwa 1902/3, (piękny egz.). 67.—

Ks. Kotowski P. Historia starożytna zawierająca dzieje wszystkich narodów do potyczki pod Akcyum, s. 680 (podniszcz.). Wwa 1818. 3 20

von **Korostowetz W. K.** Polnische Auferstehung, s. 278, ilustr. Berlin 1929. 12.—

Kochanowski J. K. Szkice i drobiazgi historyczne, s. 370, opr. Wwa 1908. 3.25

Korzon T. Wewnętrzne Dzieje Polski za Stan. Augusta (1764—1794), 6 tomów, ok. 2500 str. (ilustr. i mapy), płsk. Wwa 1897. 40.—

Mukhta Mohammed Pascha. Meine Führung im Balkan-Krieg 1912, s. 190 — ilustr., mapy, pł. or. Berlin 1913. 4.75

Dr Merwin B. Legjony w boju 1914 i 1915, 2 tomy, s. 141 i 110 (ilustr.). Kr. 1916. 2.15

Niemcewicz J. U. Dzieje Panowania Zygmunta III, Króla Polsk., wielkiego Księcia Litewskiego itd., 3 tomy, ok .950 str. i indeks, opr. Kr .1860. 20.—

Osterhoff W. i Szuster J. Dzieje Powszechne (wyd. 8), 4 cz. — r. o., ok. 740 s. — 200 ilustr. i liczne mapy, pł. or. 6.—

Pietrykowski T. Ruch Niepodległościowy na Pomorzu, s. 100, Toruń 1935. 1.50

Tommasini Fr. La Risurrezione della Polonia, s. 356. Milano 1925. 9.—

Wells H. G. Esquisse de l'histoire universelle, s. 580 — 73 ilustr. i 39 tabl. 8⁰ duża, opr. Paris 1925. 18.—

VERNET HORACY. Histoire de l'empereur Napoleon, s. 800, płsk. Paris 1840. 9.50

8.

HISTORIA SZTUKI I KULTURY (Architektura — Grafika — Malarstwo — Rzeźba itd.).

ARCYDZIEŁA MALARSKIE w reprodukcjach barwnych.

1) **Greuze** (napisała E. Maclin)
2) **Murillo** (napisał L. Bensusan)
3) **Rubens** (napisał L. Bensusan)

Każdy tomik zawiera 78 str. i 8 repr. barwnych, opr .or. Łódź — br., cena tomiku po 3.50

Aseniseff Elsa, Max Klingers Beethoven (Eine Kunst - technische Studie), s. 71 — 18 tabl. w tekście, 8 heliogr. i 2 wkładki, pł. or., Lpzg. 1902. 23.—

Dr Bergner H., Handbuch der Kirchlichen Kunstaltertümer in Deutschland, s. 619 — 500 ilustr. i 9 tabl. kol., 8⁰ duża, pł., Lpzg. 1905. 20.—

Bock Elfr., Menzel Adolf (ausgewählte Handzeichnungen), 32 cał. tabl., 4⁰. Berlin (Propyläen-Verlag). 7.—

Burckhardt J. Kultura odrodzenia we Włoszech, s. 602. Kr. 1923. 5.20

Czerny A., Aby wszystkim dogodzić, czyli jak różni różnie chcieliby widzieć Marszałka, 12 plansz barwn., Wwa 1931. 7.—

Corint Lovis. Zeichnungen (wstęp prof. Singer), 50 tablic całostr. form. album, pł. Leipzig 1912. 7.60

Czołowski A. i Janusz B., Przeszłość i zabytki wojew. tarnopolskiego, 160 ilustr., płp., Tarnopol—1926. 13.40

Collection Suminokura de Kioto, Objets d'art et peintures du Japon et de la Chine, s. 186, bog. ilustr. 4⁰, opr., Paris 1907. 32.—

Friedlaender L. Darstellungen aus der Sittengeschichte Roms in der Zeit von August bis zum Ausgang der Antonine, 5 Auflage, 3 tomy, str. ok. 1850, płsk. Leipzig 1881. 20.—

Fuchs Edw., Die Frau in der Karikatur, s. 487 — 466 ilustr. w tekście i 60 tabl. czarn. i barwn., 8⁰ duża, pł. or. München 1906. 25.—

Fechheimer H., Kleinplastik der Ägypter, s. 36 i 158 il. całostr., płp. or. Berlin 1922. 11.—

Gąsiorowski Stan. Jan. Malarstwo miniaturowe grecko-rzymskie i jego tradycje w średniowieczu, s. XLIII. —232 i 79 tabl. Kr. 1928. 12.—

Kraszewski J. I. Sztuka Słowian — szczególnie w Polsce i Litwie przedchrześcijańskiej. Wil. 1860, płp. 19.—

Kopera Feliks, Dzieje Malarstwa w Polsce, (609 ilustr.), 3 tomy — opr. w 2 tomy pł., W-wa br. (wyd. Trzaska-Evert-Michalski). (220) 135.—

Kirchner Józef. Die Darstellung des ersten Menschenpaares in der bildenden Kunst von der ältesten Zeit bis auf unsere Tage, s. 284—150 ilustr. Stuttgart 1903. 10.—

Kleszczyński Zdz. Żywot Colombiny (poemat z 23 obr. St. Norblina), s. 77, pł. or. 4⁰. Wwa br. 9.50

Kieszkowski Jerzy, Kanclerz Krzysztof Szydłowiecki — z dziejów kultury i sztuki zygmuntowskich czasów 2 części — razem, s. 312 (160 fig. w tekście, 5 tabl. dwub., 2 tabl. trójb., 4 tabl. czterob. i tabl. genealog.). Poz 1912. 34.—

Lemmonier C., Félicien Rops (l'homme et l'artiste) 105 ilustr. i repr., opr. Paris 1908. 40.—

Libonis L. Styl w sztuce czystej i stosowanej (japoński, empire, gotycki), 35 tabl. i tekst. pł. or., W-wa 1909 6.50

Lilien E. M., Sein Werk, mit einer Einleitung von St. Zweig, s. 347—bog. ilustr., 4⁰, pł. or., Berlin 1903 24.50

Muzeum Sztuki Europejskiej — zbiór celniejszych obrazów galerii europejskiej w kopiach i na stali oraz portrety i życiorysy malarzy. (Opisy - Belwederu, Galerii Drezdenskiej, Galerii Lichtensteina i Czernina w Wiedniu, Muzeum berlińskiego i Pinakoteki Mnichowskiej), 4 tomy—48 portr. i 144 stalorytów, pł. or., 4⁰, Wwa 1871/74 50.—

Morawski Zdz. Epilogi krucjat w XV w. i inne studia renesansowe, s. 129 — ilustr. Kr. 1924. 1.90

Marillier H. C., The Early Work of Aubrey Beardsley, 157 ilustr. i 18 str. wstępu, 4⁰, pł. or., London 1899. 62.—

Mendelsohn E. Amerika (Bilderbuch eines Architekten), s. 222 — 100 całostr. ilustr., 4⁰, Berlin 1928 15.—

Muczkowski J., Ochrona Zabytków, s. 188, Kr. 1914. 2.80

Nike, pismo poświęcone kult. klasycznej, r. I. — s. 312, ilustr. W-wa 1937. 7.—

N. N. Piotr Michałowski (rys. życia, zawód artystyczny, działalność w życiu publicznym), s. 104 — ilustr. czarne i barwne, pł. Kr. 1911. 5.95

Moreau - Nélaton, Manet, Graveur et Lithographe, s. 136 — ponad 100 ilustr. 4⁰ duży, egz. nr. (drukowano 225 egz.), Paris 1906. 17.—

Quatrelles, La Dame de Gai — Fredon (illustrations d'apres les aquarelles et les dessins d'Eugine Courboin), s. 146, liczne ilustr. i 9 tabl., 4⁰ duży, pł., Paris 1884. 8.95

Peltzer Alfr. Über die Porträtmalerei, s. 48, Esslingen 1919. 1.40

Prus B. Faraon z 10 ilustr. J. Holewińskiego, s. 274, pł. 4⁰. Kr. br. 22.—

SCHEERR J., Deutsche Kultur und Sittengeschichte, 3 tomy, (I. Vorzeit und Mittelalter, s. 451 — 230 ilustr., II. Das Zeitalter der Reformation, s. 391 — 225 ilustr., III. Die Neue Zeit, s. 423 — 246 il.) płsk. or. Berlin — br. (piękny egz.) 60.—

Schmitz H., Preussische Königsschlösser, 95 str. i 72 ilustr., 8⁰ duża pł. or., Berlin 1925. 6.—

W. von Seidlitz. Leonardo da Vinci, 2 tomy, s. 446 i 340 — 152 ilustr., pł. or., Berlin 1909. 21.—

EXLIBRISY BIBLIOFILÓW

W dzisiejszym numerze reprodukujemy 2 oryginalne ekslibrisy. **Ekslibris Miecz. hr. Dunin-Borkowskiego,** wykonany przez znanego grafika poznańskiego Wita Gawęckiego odznacza się zwartym i celowym układem. Szczególną zaletą rysunku jest umiejętne połączenie elementu heraldycznego z nowoczesnym ujęciem. Napis „omnia ad honorem" jest dewizą rodu hr. Dunin-Borkowskich. — **Drugi ekslibris (Puricelli)** jest typowym znakiem książkowym ub. stulecia.

(Ekslibrisy do reprodukcji, w 2-ch egzemplarzach, **prosimy nadsyłać na adres: „Kurier Bibliofilski", Kraków, skrytka 684).**

Dr Szydłowski Tad., Ruiny Polski, opis szkód wyrządzonych przez wojnę w dziedzinie zabytków sztuki na ziemiach Młp. i Rusi Czerw., s. 213 — 227 ryc. i map, 4⁰, pł. or. Lw. 1919. 16.—

— Dzwony starodawne, s. 96 (II. tabl. i 36 fig. w tekście), Kr. 1922, 4.60

Ulatowski Jur — wybranych utworów literackich, malarskich i rysunkowych wyd. pośmiertne, s. 58 — 34. ilustr. czarn. i barwn., 4⁰, Wwa 1914. 2.50

Vogel F. R., Das Amerikanische Haus (Entwicklung, Bedingungen, Anlage, Aufbau, Einrichtung, Innenraum und Umgebung (tom pierwszy) — s. 285 — 400 il., 8⁰ duża, opr. or. Berlin 1910. 11.50

Dr Warnecke G., Hauptwerke der bildenden Kunst in geschichtlichen Zusammenhange, s. 448—441 ilustr. w tekscie i 4 tabl. barwne pł. or., Lpzg. 1902. 14.—

Witkiewicz Stan., Juliusz Kossak s. 207 (260 rys. 8 światłodr., i 6 fasc. kol.), 4⁰, opr. or., Wwa. 32.—

— Matejko (wyd. II.), 300 ilustr. i tabl., płsk., Lw. 1912 (piękny egz.) 25.—

Willete A., Feu Pierrot (1857 — 19?), s. 197 — liczne ilustr. czarne i barwne. Paris 1919. 16.—

Wojciechowski T., Kościół Katedralny w Krakowie, s. 258 — ilustr. 4⁰, płp. Kr. 1900. 11.—

Dr Żmigrodzki M., Historja Sztuki w Polsce (najkrótszy zarys), skrypt płp. 5.—

CZYTELNIKOM „K. B." służymy informacjami z wszelkich dziedzin księgarstwa i bibliofilstwa. Na wszelkie zapytania (w razie załączenia znaczka na odpowiedź), odpowiadamy szybko i wyczerpująco.

9.

JĘZYKOZNAWSTWO — RETORYKA — FILOLOGIA itp.

Brückner A., Walka o język, s. 284, Lw. 1917. 3.50

— Dzieje języka polskiego (s. 190 — 70 ryc. i tabl.), oryg. ogr. pł., Lw. 1913. 5.50

Dr Czerny Z. Współczesna wymowa francuska, s. 290 — 4 tabl., en. Lw. 1926. 2.90

Cycero M. T., Listy (Xiąg ośmioro), przekł. E. Rykaczewski, 2 tomy, s. 1441, płp., Poznań 1873 (bibioteka kórnicka). 14.—

— Xięgi dwie o wynalezieniu retorycznym (tłum. Kl. Żukowski), s. 122, Wilno 1840. 1.60

Glossarium eroticum linguae latinae sive theogoniae legum et morum apud Romanos explanatio nowa., s. 518, płsk., Berlin 1908 30.—

Jespersen Otto. Linguistica, selected papers in english, french and german, s. 460, pł. or. Copenhagen 1933. 29.—

KARŁOWICZ J., Słownik gwar polskich, 6 tomów, pł. Kr. 1905 (ładny egz.). 60.—

Dr Małecki Antoni, Gramatyka hist. porównawcza języka polskiego, 2 tomy, s. 1036, płp., Lwów 1879, 5.50

Mecherzyński Karol, Historya wymowy w Polsce, 3 tomy, s. 1708, Kr 1856. 18.—

Walicki Al., Błędy nasze w mowie i piśmie ku szkodzie języka polskiego popełniane oraz prowincjonalizmy (wyd. III.), s. 453 i XV. płp., Kr. 1886. 4.50

Dr Schwan E., Grammatik des altfranzösichen, s. 272, pł., or. Lpzg. 1901. 9.50

Platon, Fajdros (tłum. Witwicki), s. 190, Lw. 1918. 2.70

Rocznik Slavistyczny, wyd. przez Jana Łosia, Kaz. Nitscha i Jana Rozwadowskiego, 18 tom., ok. 2.500 str. Lw. 1901-1918. 55.—

WÖRTER UND SACHEN, Kulturhistorische Zeitschrift für Sprach und Sachforschung. Tomy od I. — IX/1 w 15 zeszytach (więcej się nie ukazało). Ok. 2.000 str. — paręset ilustracji — tablice. Wydawane w latach 1909 — 1924 przez R. Meringera i W. Meyera-Lubke. Format dużej 8⁰ (b. rzadki komplet). 110.—

10.

LITERATURA (proza — poezja), HISTORIA I KRYTYKA LITERACKA

Arystofanes, Ptaki (komedia fantast.), s. 130, opr. or., Lw.—br. 2.60

Badecki K., Literatura mieszczańska w Polsce XVII w. (monogr. biblj.) s. 539—200 podobizn. Lw. 1935. 20.—

BRODZIŃSKI KAZ. Wiesław (sielanka krakowska), s. 36 — oryg .winiety i rys. 8⁰ duża, opr. Petesburg 1857. 14.50

Brückner Aleks., Historia literatury rosyjskiej, 2 tomy, s. 572 i 408 Lw. 1922. 5.—

Boy, Antologia literatury francuskiej s. 515, Kr. 1921. 4.20

Biedrzycki E., Zarys dziejów literatury rumuńskiej (z antologią poezji), s. 170 ilustr., Lw. 1935. 2.50

Bem A. S., Teoria poezji polskiej, s. 414, Petersburg 1899. 4.40

Bełcikowski J., Leon Tołstoj, s. 175, Wwa 1908. 1.50

Bukowski Kaz., Sylwetki (studya z literatury i sztuki), s. 248, Lw. 1914. 1.95

Carrieréa M., Sztuka i literatura w 18. i 19 w. (Epoka rozwoju ducha i ideały ludzkości), 2 tomy — r. o., s. 387 i 330 płsk. Wwa 1878. 8.90

DŁUGOSZ J. Dzieła wszystkie, 14 tomów — indeks, opr. Kr. 1863/87 (wyd. A. Przeździecki). 120.—

Ejsmond Juljan, Przekład łacińskich utworów Jana Kochanowskiego z Czarnolasu, s. 300, opr., Wwa 1919. 4.50

Eurypides, Tragedye przekład: Z. Węclewski, 3 cz. — str. 1296, Poz. 1881/82 (Biblj. Kórnicka). 16.—

Eschylos, Tragedye (przeł. Z. Węclewski), s. 430, Poz. 1873 (Biblj. Kórnicka). 5.—

Feldman W., Współczesna literatura polska (okresem 1919 — 1930 uzup. St. Kołaczkowski), s. 714. Kr. 1930. 12.—

Folkierski Wł. Ze studiów nad 18 wiekiem. (Estetyka Shaftesburyego, Diderot a Shaftesbury), s. 92. Kr. 1920. 1.70

Grabowski Tad. Z dziejów literatury kalwińskiej w Polsce — 1550/650. s. 239, en. Kr. 1906 (Ak. Um.). 5.—

Juszyński H. Dykcyonarz poetów polskich, 2 t. Kr. 1820. 10.—

Jellenta Cezary. Grający szczyt (studya synt.-kryt.), s. 230. Kr. 1912. 2.50

Kasprowicz Jan. Próby angielskiej poezji dramatycznej, s. 401, opr. or. Lw. 1907. 7.50

Kozicki Wł. W gaju Akademosa (poezje i szkice kryt.), s. 476, opr. Lw. 1912. 4.50

Krasiński Zygm. Dzieła (pod red. Piwińskiego), 12 tomów w 6 książkach. Wwa 1931. (Biblj. Arcydz. Literatury). 8.20

Kot Stanisław. Andrzej Frycz Modrzewski, (studium z dziejów kultury polskiej w. 16), s. 320. Kr. 1923. 1.35

Konczyński Tad. Marya Leszczyńska (rzecz scen.) s. 283 — ilustr., opr. oryg. Kr. 1918. 5.80

KOCHANOWSKI JAN. Dzieła Wszystkie (wydanie pomnikowe), 4 tomy 4⁰, ok. 1980 str. — repr. i fasc., płsk. Wwa 1884 (piękny egz.). 39.50

Kridl M. Krytyka i krytycy, s. 238. Wwa 1923. 3.—

Lorentowicz J. Polska pieśń miłosna (antologia), s 485. Poz. br. en. 6.—

— toż, pł. or. 8.—

Łoś Jan. Morfologia polska (skrypt litogr.), s. 234 płp. Kr. 1909. 3.70

Morandi L. Prose e poesie italiane, s. 828, opr. Cita di Castello 1897. 8.—

Niemojewska - Gruszczyńska L. Walka szatana z Bogiem w polskim dramacie romantycznym. s, 190. Kr. 1935. 5.—

Okolica Poetów (biblj. miesięczn. poetycki), r. 1935/37, s. 708. 20.—

— (biblj. miesięczn. poetycki), r. 1936, s. 288. 8.—

— (biblj. miesięczn. poetycki), r. 1937, s. 208. 6.—

Przesmycki Z. (Miriam). Pro arte (uwagi o sztuce i literaturze), s. 608. Wwa br. 4.50

Petrażycka — Tomicka J. W życiu i w literaturze, s. 141. Lw. 1916. 2.—

Plautus. Komedye (tłum. dr J. Wolfram), s. 483. Poz. 1873. (Bibl. Kórnicka). 6.—

Rydel Lucjan. Betleem Polskie, s. 91 z 16 planszami barwn. Wł. Tetmajera, 4⁰, pł. or. Kr. 1906 (wyd. 1 — wyczerpane). 25.—

Słowacki Juljusz. Testament Mój, s. 20 — tekst i drzeworyty rysunku St. Jakubowskiego (papier czerpany). Kr. 1927. 3.90

— Genezis z ducha, s. 48, (odbito 150 egz.) — papier mirkowski ręcznie czerpany. Kr. br. (egz. podniszczony). 3.—

Sierzputowski T. Romantyzm polski, jego fazy, istota i skutki, s. 269, płp. Lw. 1905. 3.—

Sinko Tad. Echa klasyczne w literaturze polskiej, s. 210. Kr. 1923. 1.45

Tetmajer-Przerwa Kaz. Bóg się rodzi, moc truchleje, 8 il. barwn., pł., or., 4⁰. Kr. br. 1.80

Woycicki Kaz. Forma dźwiękowa prozy polskiej i wiersza polskiego, s. 242 — tabl., opr. Wwa 1912. 11.50

Wasilewski Z. Od romantyzmu do Kasprowicza (studia i szkice literackie), s. 474. Wwa 1914. 3.—

Żeromski Stefan. Dzieje Grzechu, 2 tomy, s. 384 i 300. Wwa 1924. 6.—

Wilde Oskar. Poezje, tłum. J. Kasprowicz, s. 210 (pap. czerpany — egz. num.), płsk. Lw. 1924. 6.95

Wyspiański Stan. Hamlet Szekspira (The Tragical Historie of Hamlet, Prince of Denmark by William Shakespeare — według tekstu polskiego J. Paszkowskiego, świeżo przeczytana i świeżo przemyślana przez St. Wyspiańskiego), s. 184. Kr. 1905. 6.40

11.

PAMIĘTNIKI — BIOGRAFIE — MONOGR. HISTORYCZNE, LITERACKIE itd.

Casanowa Giacomo. Erinnerungen, 6 tomów, płp. or. ok. 2400 str. 19.—

Gralewski Mat. Kaukaz (wspomnienia z niewoli), s. 560, opr. Lw. 1877. 5.50

Hincza St. dr. Pierwszy żołnierz Odrodzonej Polski, s. 424 — 34 ilustr. (4 mapy), płsk. Katowice 1932. 6.50

Henry Victor. Napoleon I und seine Liebschaften (Frauen und Freudinnen Napoleons), s. 462, pł. or. Berlin br. 6.—

Kern Elga. Maria Piłsudska — Matka Marszałka, s. 146, pł or. (ilustr.). Wwa br. 6.50

Kessak Wojciech. Wspomnienia, s. 348 (92 ilustr., 8 tabl. kol.), opr. Wwa br. 17.50

Die Memoiren der Gräfin Potocka (1794—1820). Veröff. von C. Stryjeński (wg. 6 wyd. franc.), s. 260 — ilustr. i tabl., opr. or. Lpzg. 1899. 6.80

Piotrowski Rufin. Ucieczka z Syberii (przez niego samego opowiedziana) s. 343, 2 obr. i mapa, pł. Kr 1902. 2.95

PRZEŹDZIECKI A. Jagiellonki polskie, 5 tomów, płsk. Kr. 1868/78. 48.—

Dr Stolarzewicz L. Włodarz Rzeczp Polskiej Ignacy Mościcki (człowiek uczony), s. 619 — 68 ilustr. cał pł. Wwa 1937. 13.20

Tretiak Józef. Bohdan Zaleski, 3 tomy (I. Po upadku powstania listopadowego 1802/31, s. 488 — 6 ryc — II. Na tułactwie 1831/38, s. 323 4 portr. — III. str. 462 — 2 portr) en. Kr. 1911/14. (Ak. Um.). 14.—

Wasiutyński J. Kopernik, twórca nowego Nieba, s. 650 — 125 ilustr. i mapa, pł. or. Wwa 1938. 20.—

12.

POLITYKA — EKONOMIA — SOCJOLOGIA — SPRAWY SPOŁECZNE

Baranowski Ign. Wieś i folwark (studya z dziejów agrarnych Polski), s. 301, opr. Kr. 1914. 6.—

Feldman W. Geschichte der politischen Ideen in Polen seit dessen Teilungen (1795 — 1914), s. 448. München 1918. 9.50

Gliwic Hipolit. Materiał ludzki w gospodarce światowej, 2 tomy, s. 686. Wwa 1934. 12.-

---

HANDBUCH DER FINANZWISSENSCHAFT, herausg. von W. Gerloff u. Fr. Meisel (praca zbiorowa), 2 tomy, s. 546 i 614, 8⁰ duża, pł. or. Tübingen 1926/27. 28.

Limanowski B. Historia ruchu społecznego w drugiej połowie 18 stulecia, s. 439, płsk. Lw. 1888. 7.20

— Historia ruchu społecznego w 19 stuleciu, s. 498, płsk. Lw. 1890. 7.20

Mauthner Fr. Der Atheismus und seine Geschichte im Abendlande, 4 tomy — ok. 2200 str., opr. or. Berlin 1922. 55.-

Dr von Philippovich E. i dr Somary F. Grundriss der Politischen Oekonomie, 2 tomy w 3-ch częściach, s 1258, pł. or. Tübingen 1923. 20.—

Pommery Louis. Changes et Monnaies, s. 592 — mapa, pł. Paris 1926. 4.95

Szerer M. Kara (szkic socjologiczny), s. 204. Kr. 1910. 2.—

Szujski Józef. Dzieła (wydanie zbiorowe), 22 tomy, płsk. Kr. 1887. 140.

G Shirras Findlay. The Science of Public Finance, s. 708, pł. or. London 1925. 9.5

Theo Surányj - Unger. Die Entwicklung der Theoretischen Volkswirtschaftslehre im ersten Viertel des 20 Jahrhunderts, s. 320, pł. or. Jena 1927. 8.20

13.
PRAWO

Abraham Wład. Dziewosłęb (studyum z dziejów pierwotnego prawa małżeńskiego w Polsce), s. 46. Kr. 1922. 1.50

Beck Joan Lud. Corpus iuris civilis, 4 tomy, ok. 4.000 str. płsk. Lipsk 1825. 15.—

Balzer Oswald. Sądownictwo Ormiańskie w średniowiecznym Lwowie, s. 190. Lw. 1909. 2.20

Glaser et Unger. Zivilrechtliche Entscheidungen, 43 tomy (komplet), pł. 85.—

Hube R. Zbiór rot przysiąg sądowych poznańskich, kościańskich, kaliskich, sieradzkich, piotrkowskich i dobrzyńskich z końca w. 14 i pierwszych lat w. 15, s. 160, płp. Wwa 1888. 4.50

Opieka p/g. Kodeksu Napoleona dla Xięstwa Warszawskiego, s. 96. Poz. 1811. 3.20

14.
RELIGIA, jej historia, KOŚCIÓŁ — TEOLOGIA

Caraman P. Obrzęd kolędowania u Słowian i Rumunów, (studium porów.), s. 627, en. Kr. 1933. 5.20

Dr Daeli L. Pius X (Ein Lebensbild — nach der italienischen Originalausgabe), s. 317 — 212 ilustr., opr. or. Rzym 1908. 8.—

W. O. Didon. Jezus Chrystus (tłum.. Biskup H. Kossowski), 2 tomy r. o. s. 555 — 350 i LIV. płsk. Wwa 1891/92. 19.20

France Anatol. Kościół a Rzeczpospolita, s. 104. Kr. 1911. 1.95

Biskup Krynicki Wł. Dzieje kościoła powszechnego (wyd. 4), 2 tomy, s. 831, płp. Włocławek 1930. 8.—

Kalb E. Kirchen u. Sekten der Gegenwart, s. 576, pł. or. Stuttgart 1904. 7.40

Magniez A. Odpowiedzi zdrowego rozumu na zarzuty przeciw religii, s. 158. Wil. br. 1.60

Schopenhauer A. O religji (dyalog), s. 114. Lw. br. 2.50

Małecki Ant. Biblia królowej Zofii, żony Jagiełły z kodeksu Szaroszpatackiego, s. 3488 i reprod., pł. Lw 1871. 14.50

Biskup dr. Pelczar J. S. Zarys dziejów kaznodziejstwa w Polsce, s. 478. Kr. 1917. 4.50

Revue Internationale de Theologie (czasopismo kwart. w jęz. franc. i niem.) Berno — roczniki 1904, 1905, 1907, 1908, 1909, 1910 po 5.50

Sopiński St. Badania źródłowe nad Kazaniami niedzielnemi i świątecznemi Skargi, s. 334. Kr. 1924. 3.6

Woronicz J. P. Pisma rozmaite biegiem lat ułożone (3 księgi), ok. 680 str. Kr. 1832. 6.50

Wykład obrzędów kościelnych, historyczny i duchowny, s. 272, pł. Wwa 1839. 3.—

15.
TEATR — MUZYKA — ŚPIEW itd.

Bagier Guido. Der Kommende Film (Eine Abrechnung und eine Hoffnung). Was war?, Was ist?, Was wird? s. 94 i 119 ilustr. (pap. kred.) 8⁰ duża, pł. or. Stuttgart 1928. 9.50

Jachimecki Zdz. Ryszard Wagner, s. 287 — 80 il. i nuty, pł. or. Lw. br. (wyd. Nauka i Sztuka — Altenberga). 14.50

Krakowski Przegląd Teatralny (tyg. art. dla spraw teatru, literat., dram. i sztuki) pod red. Wł. Prokescha, zesz. 4, 5, 6, 7, 8, 10, 13, 14 i 15 z r. 1920 po —35

Rieman H. Handbuch der Musikgeschichte (2 wyd.), 2 tomy — w. 5 częściach, s. 2099, płp. Lpzg 1919—1922. 35.—

Rosenthal Fr. Unsterblichkeit des Theaters (Versuch einer Kulturgeschichte der Deutschen Bühne), s. 278 — ilustr., pł. or. München 1924. 9.—

Schidrowitz Leo. Sittengeschichte des Theaters, eine Darstellung des Theathers, seiner entwicklung und Stellung in zwei Jahrtausenden, s. 390 i mapa — 200, jedno i wielob. ilustr., pł. Wien br. 15.—

16.

VARIA

La Fontaine. Bajki (z rysunkami Gustawa Dore), s. 829, 4⁰ duży, opr. or .Wwa 1876. 25.—

Fischer W. Die Prostitution, s. 183, opr. Lpzg. 1920. 2.50

Festschrift zum VIII Allgem. Deutschen Bergmannstag in Dortmund den 11—14 Sept. 1901, s .338 i 17 tabl., pł. or. 8⁰ duża, Essen 1901. 7.—

Hue Otto. Die Bergarbeiter (Historische Darstellung der Bergarbeiter — Verhältnisse von der aeltesten bis in die neueste Zeit (tom 2-gi), s. 760, opr. Stuttgart 1913. 9.50

Kamasutram Vatsyayany, indyjska ars amatoria (oryginał w sanskrycie), s. 336 ,płp. 8⁰ duża. Lw. 1922. 14.50

Dr Kraus Fr. Streifzüge im Reiche der Frauenschönheit, s. 304, ok. 300 ilustr. i fotogr. oryg., opr. or. Leipzig 1903. 13.50

— Die Anmut des Frauenleibes, s. 304, ok. 300 ilustr. i oryg. fotogr. pł. or. Lpzg. 1904. 13.50

„Komar“ — kusaje kożnoha tyżnia — ukr. tyg. satyryczny, rocznik 1937 (51 num. po 8 str.) — karyk., ilustr. Lw. 7.—

Liberum Veto (pismo poświęcone satyrze politycznej, literackiej i artystycznej) — 13 numerów — roczn. 1904, 4⁰. Kraków. 3.20

Reclam practisches Wissen (praca zbiorowa), s. 820, 947 jedn. i kołor. ilustr. 16 str. map, 16 tabl. kolor. i 8 rotogr., płsk. Lpzg. 1927. 25.—

Rostafiński J. O myśliwstwie, koniach i psach łowczych — książek pięcioro z lat 1584/1690, s. 552, z repr. Kr. 1914. 5.80

Dr Reich E. Studia nad kobietą, s. 357. Wwa 1876. 2.50

Rufer J. Kwasoryt (akwaforta) — zestawione na podstawie źródeł franc., s. 56 — z repr. opr. Kr. 1909. 3.20

Sosnowski Z. O koniu w Polsce, s. 116 — liczne ilustr. (papier kred.), 4⁰. Wwa 1912. 11.50

The Story of the Bible told by living authors, s. 1080 — bog. ilustr. pł. or. London 1938. 37.—

17.

ZBIORY — TKANINY — KOSTIUMY — MEBLE — CERAMIKA itd.

Bürmann Fr., Hundertfünfzehn Jahre Kostüm — Geschichte in Modenbildern (w treści księgi pamiątkowej „Modenwelt“) s. 165 — ilustr., 8⁰ duża, pł. or., Berlin 1890 6.30

Ackerman F. A., Der Kunsthandel — — Der Kunstverlag (Plaudereien), 2 cz., r. o. — s. 96 i 118, il., pł. or. Lpzg. br. 3.—

Dr de Férey G., Catalogue des Tableaux anciens et modernes du musèe des beaux-arts de Budapest., .s. 351 i ponad 100 całostr. repr., płp., Budapest 1910 10.20

G. Fraunberger — C. Jaeger, Kunst Gläser, Werktreue Schöpfungen aus alter und neuer Zeit, s. 295 i 100 tbal. München 1922. 14.—

Gesamtführer. (Staatliche Museen zu Berlin), s. 336 — 83 abbild. und. 20 Grundrissen. Berlin 1930. 4.—

Gumowski dr M. Portrety Kościuszki s. 80 i 47 tabl. Lw. 1917. 2.70

Hartleb Z., Szabla Polska, s. 59 i 12 tabl., Lw. 1926 3.45

Katalog wystawy kobierców i ceramiki w Muzeum Narodowem w Krakowie 1934, s. 180 i 46 całostr. reprod. Kr. 1934. 4.95

PAGACZEWSKI J., Gobeliny Polskie, s. 135 — 57 ilustr. i repr., (papier kredowy), 4⁰. Kr. 1929 (Ak. Um.) (25) 15.—

Tentoonstelling van glas aardewerk en kant. van moderne italiaansche kunstnijverheid, str. 70 — bogato ilustr. Amsterdam 1931. 3.20

Wiener Gobelin-Sammlung (Katalog der II. Gobelins-Austellung) s. 48 i 24 tabl. całostr., Wien 1921 2.80

WARUNKI DOSTAWY KSIĄŻEK

Książki dostarcza się zasadniczo w ciągu 5-ciu dni. Z uwagi jednak na to, że cały szereg tytułów posiadamy w pojedynczych egzemplarzach, zamówienia wykonujemy tylko w miarę posiadania ich na składzie.

Wysyłka następuje za pobraniem pocztowym (z doliczeniem kosztów przesyłki i zaliczenia w kwocie od zł 1.20 do zł 3.50) względnie po nadesłaniu należytości z góry, przyczym należy dodać do należytości 10 procent na opłatę porta. Przy zamówieniach ponad zł 20.— opłaconych z góry — koszty wysyłki ponosi wydawnictwo.

Należytość do zł 50 — można przesyłać również przekazem rozrachunkowym (wolnym od porta) Nr. 49 — na adres: „Kurier Bibliofilski", Kraków — 2.

DEZYDERATY „KURIERA BIBLIOFILSKIEGO"

Poszukujemy nast. wydawnictwa. Prosimy o ofertę z podaniem żądanej ceny, wydania, oprawy i stanu książki.

1. **Farmakologia praktyczna.**
2. **„Chromoterapia"**, czyli sposób leczenia barwami i kolorami różnych chorób.
3. **Polski Zielnik lekarski** dr Breyera.
4. **Kwartalnik historyczny** (roczniki 1888, 1890, 1893).
5. **Książki dot. historji górnictwa.**
6. **Duda Franc.** Rozwój terytorialny Pomorza. Kr. 1909.
7. **Dzieła Krystyna Ostrowskiego** (poety-dramaturga-tłumacza
8. **Cnapius Gregor.** Lexicon latino- graeco-polonicum, 3 tomy (wyd. 1626/1640).
9. **Monografia Wilamowic.**
10. **Ks. Balicki.** Tarnów pod względem historycznym, statystycznym itd. Tarnów 1831.
11. **Kętrzyński W.** 1) O ludności polskiej w Prusiech niegdyś krzyżackich; 2) O narodowości polskiej w Prusiech zachodnich.
12. **Zamosciana** (druki dawne, rękopisy, autografy, sztychy, mapy, monografie, opisy, wycinki z wszelkich dziedzin kultury Zamościa i okolic).
13. **Mickiewicz A.** „Poezje" z r. 1822—1823 (Wilno, druk. J. Zawadzkiego).
14. **Krasiński Z.** Wszelkie dzieła wydane przed r. 1859 (tylko broszura).
15. **Skamander** (pismo poetyckie), tomy I—VIII, (zeszyty 1 do 56).
16. **Des Grafen Macartney** Gesandschaftsreise nach China... von Sir G. Staunton, aus dem Englischen übersetzt., Frankfurt und Leipzig 1798.
17. **Schmidt.** Möbel (5 Auflage) — Bibliotek f. Kunst u. Antiquitätensammler. Berlin.
18. **Szekspir.** Dzieła dramat. (wyd. ilustr. z rys. Selousa). Wwa 1875, t. II.
19. **„Arkady"** (pismo artystyczne), roczniki wzgl. pojedyncze numery.
20. **Portrety** (olej, litografia, sztychy) **Emilii Plater.**

* * *

SKRZYNKA ODPOWIEDZI

JWP. Dr St. K., Rydzyna. Notatkę drukujemy. Za pamięć dziękujemy i prosimy o stały kontakt z nami.

JWP. Józef R., (Wilno). Będziemy wysyłać bezpłatnie. O innych sprawach listownie.

JWP. Prof. Tad. W. (Przemyśl). Za propozycję dziękujemy. Nie skorzystamy.

JWP. Zbigniew R. (Katowice). Pisma, o którym WP. wspomina — nie można traktować poważnie. Zawdzięcza ono swoje istnienie (napewno efemeryczne) paru jednostkom o wybujałych ambicjach. Za życzenia serdecznie dziękujemy.

JWP. Antoni T. (Warszawa). Dziękujemy. Drzeworyt wyślemy ok. 10 lutego.

O ZBIERANIU I ZBIERACZACH RZECZ MAŁO FRASOBLIWA

Każdy z nas jest w pewnym stopniu zbieraczem. I to już w czasach prawie najwcześniejszego dzieciństwa. Zaczyna się... od zbierania guzów. Okazyj dostarcza przedewszystkiem zabawa w Indjan i związane z tem łażenie po drzewach. Uczestniczy w tem także i „płeć odmienna".

Namiętni „kolekcjonerzy" o płowych czuprynach przeważnie stale chodzą obtłuczeni. Zdarzają się entuzjastyczni manjacy, dla których żaden dzień nie może obejść się bez guzów. „Dzień bez guza, to dzień zmarnowany" — powiedział pewien głęboko myślący dziesięcioletni filozof.

Pozatem — wielkim popytem i mirem cieszą się kolorowe szkiełka, kawałki szpagatu, łuski od nabojów karabinowych, pudełka od pasty i mechanizmy zegarków, twórczo rozebranych pod nieobecność rodziców w domu.

Z chwilą przywdziania gimnazjalnych mundurków, dżentelmeni zmieniają zainteresowania na korzyść znaczków pocztowych. Miłość i znaczki pocztowe — oto źródło najbardziej wstrząsających (in illo tempore) przeżyć. Przyczem znaczki pocztowe stale większy mają prestiż. Za jeden „Algier" lub jedno „Peru z prezydentem" dżentelmen Zdzich czy inny Staś z miejsca gotów zapomnieć o swojej lady, noszącej dźwięczne imię Loli, Dzidzi albo Zochny.

Znaczki pocztowe umieją poważnie usidlać. Zamiłowanie do nich może zostać na długie lata. Filatelistyka daje specyficzne ujście temperamentom wielu ludzi przez całe ich życie.

Ludzie nieskomplikowani, pozbawieni „nerwu kulturalnego", zajmują się najchętniej zbieraniem... pieniędzy. Pieniędzy i tylko pieniędzy!

Do niebezpiecznych chorób — grasujących przedewszystkiem wśród płci od wieków zwanej nadobną — należy zaliczyć zbieranie fotosów artystek i artystów filmowych. Panna, mężatka lub wdowa — tknięta rzeczoną przypadłością — szczęście, cel życia upatruje w jaknajwiększej ilości zebranych twarzyczek Dugów, Gret, Ramonów itp. Żanetek. Mimo, że te twarzyczki en fas i z profilu nieraz kretynowato wyglądają. Na chorobę tę dotąd, jeśli się nie mylę, żadnego antidotum nie wynaleziono. Lekko obstrukcję neutralizuje podobno brydż. Ale neutralizując, sam opanowuje „organizm".

Zbieraniem — wiadomości o swoich bliźnich, krewnych i sąsiadkach zajmują się nasze ciotki, a niekiedy i... lecz nie wyszczególniajmy! Wiadomości zbierane znamy wszyscy pod popularną nazwą plotek.

Mógłbym jeszcze opisać różne, niewymienione dotąd, odmiany zbierania, jak np. zbieranie siana (zbieraczy naz. ogólnikowo — rolnikami), zbieranie żyta z pola, zbieranie gości na imieniny, zbieranie członków dla nowej organizacji — mógłbym, lecz chcę przystąpić do zbierania szczególnie godnego szacunku, uznania, poparcia, za-

chęty i peanów. Tym zbieraniem — dobrze, że państwo domyślają się — zbieranie książek.

Odrazu muszę uczynić małe zastrzeżenie. Oto niektórzy nie rozróżniają wyrazów: **„zbierać“ i „zabierać“.** Istotnie, fonetyczne podobieństwo aż uderzające. Nie znaczy to jednak, aby **kompletowanie, zbieranie** bibljoteczek miało polegać na **zabieraniu** książek przyjaciołom. A zdarza się. Jegomościanka lub jegomość w ten sposób kompletujący (ca) księgozbiór z obłudnym uśmieszkiem zwraca się do nas: „Pożycz mi parę książeczek, po tygodniu odniosę“...

Nie pożyczyć źle, a pożyczyć jeszcze gorzej — więc z dwojga złego tradycyjnie wybieramy gorsze, czyli pożyczamy. Po tygodniu, po dwóch, po trzech, po roku — żadnego odzewu. Książki „znaczy się wsiąkły“. Znam kilka osób, które w podobny sposób doszachrowały się wcale pokaźnych zbiorów. Uszło to im na sucho. Jedna tylko z nich chodzi z obwiązaną głową. A i to nie z tego powodu, bo właściciele książek są za kulturalni, żeby tak reagować.

Morał z tego taki, że książki pożyczane **trzeba jednak zwracać.** Pomyślcie: jedna taka nielojalna persona podważa zaufanie do wszystkich, którzy ewentualnie zgłaszają się z prośbą o pożyczenie książki. Czyn zdecydowanie antyspołeczny. To też pewien mój kolega na wszystkich swoich księgach zawczasu powypisywał: „Skradziona ze zbiorów NN“.

Typ, który gustuje w książkach gatunek papieru, kierunki jego pożyłowania, winjety, paginację, okładki, litery — to już bibljofil. Bibjofil niekiedy nawet nie czyta swego skarbu, wystarcza mu to, że go posiada, że go w rękach czule ważyć może, pod światło oglądać. Niektórzy taki stosunek do książki potępiają. Najniesłuszniej. Taki stosunek jest też wyrazem swoistego kultu słowa drukowanego, aktem podziwu dla sztuki graficznej, dla wydawcy, typografa, czcionki, drzeworytu czy nakładcy.

Przeciętni, zwyczajni natomiast zbieracze kompletują książki dla ich walorów treściowych.

Posiadanie w domu książki — to akt kulturalny. Obyż tych aktów kulturalnych — w dzisiejszych czasach wyraźnej a jakże nieuzasadnionej degradacji książki — było jaknajwięcej.

Oby do zbieraczy książek — w najszerszym tego słowa znaczeniu — jaknajwięcej ludzi można było zaliczyć!

Jan Huszcza

KRONIKA

KULTURALNA

Oficyna drukarska Marszałka Piłsudskiego. W Łodzi otwarto ostatnio zrekonstruowaną konspiracyjną drukarnię „Robotnika“. Jest to drukarnia, w której w latach 1899—1900 pracował Marszałek Piłsudski, jako redaktor, autor, zecer i drukarz.

Produkcja literacka Danii. W jednym z pism kopenhaskich („Dansk Boghandlertidende“) podana została statystyka produkcji literackiej w Danii w latach 1936—1937. Wynosiła ona 3541 pozycji.

Etnograficzny atlas Pomorza. Instytut Bałtycki w Gdyni rozpoczął prace redakcyjne nad etnograficznym atlasem Pomorza w nowych granicach administracyjnych. Pracami redakcyjnymi kieruje dr J. Gajek, kierownik wydziału pomorzoznawczego Instytutu Bałtyckiego.

Bibliotekarstwo w Polsce. Wielkich bibliotek publicznych liczących ogółem ok. 6 milionów tomów, posiada Polska 27, zajmując piąte miejsce w Europie w ogólnej klasyfikacji bibliotekarstwa. Ogółem jest w Polsce 8,321 bibliotek stałych i 351 ruchomych.

MATERIAŁY BIBLIOGRAFICZNE

Z następnym numerem „K. B.“ rozpoczynamy stałą rejestrację wszystkich wydanych prac współczesnych (żyjących) uczonych, pisarzy i poetów polskich. — W nr. 6 „K. B.“ drukować będziemy pełną bibliografię dzieł Jana Lorentowicza i Marii J. Wielopolskiej. — Materiały biblj. drukować będziemy w kolejności ich otrzymywania.

Z niemieckiego ruchu wydawniczego. Pismo „Börsenblatt" daje przegląd niemieckiego ruchu wydawniczego za czas od stycznia do listopada 38. W sumie wyszło w tym okresie 22761 pozycji wydawniczych, w tym 17997 pierwszych wydań i 4764 wznowionych wydań. Na Rzeszę przypada 20702 — na zagranicę 2059, w czym przoduje Szwajcaria niemiecka z 987 wydawnictwami. Z tych 22671 pozycji przypada na książki 16669, na broszury 5703, na ulotki 389.

W porównaniu z r. 1937 ilość pierwszych wydań zmniejszyła się o 842 pozycje, daje się natomiast zauważyć wzrost wznowionych wydań o 756 pozycji. To zmniejszenie się liczby pierwszych wydań jest niewątpliwie dodatnim choć jeszcze nikłym skutkiem nawoływań i upomnień czynników, powołanych do czuwania nad jakością książki niemieckiej. Dążenia te idą w kierunku ograniczenia powodzi mało wartościowych wydawnictw, która zalała od r. 1933 niemiecki rynek księgarski. (S. K.)

LITERACKA

Antologia noweli. Amsterdamskie wydawnictwo „Querido-Verlag" zamierza wydać antologię nowel młodych pisarzy europejskich (w wieku 25—35 lat) p. t. **„Europa 1939".** Antologia ukaże się po flamandzku, poczem przetłumaczona będzie na szereg innych języków.

Nagroda literacka za piękną polszczyznę. Polska Akademia Literatury ustaliła nową nagrodę literacką; pochodzi ona z daru p. Augusta Popławskiego i wynosi 1000 złotych rocznie. Będzie przyznawana za dzieło wyróżniające się piękną polszczyzną.

„Ojcze Nasz" Cieszkowskiego — po bułgarsku. Zanotować należy pojawienie się w tłumaczeniu na język bułgarski „Ojcze Nasz", Augusta Cieszkowskiego. Tłumaczenia dokonał Piotr Pamporow, nauczyciel gimnazjum, który blisko rok spędził w Polsce, studiując polską literaturę i filozofię.

Książka o Piusie XI. Ksiądz R. Fontenelle napisał książkę o papieżu Piusie XI. Jest ona biografią zwartą i kompletną Najwyższego pasterza i przedstawia dużą wartość nie tylko historyczną.

VARIA

Bony książkowe. Rada książki w Warszawi wprowadziła t. zw. „Bony książkowe", które mają przyczynić się do propagandy książki wśród najszerszych mas. — O wartości realnej „bonów" pisze w dzisiejszym numerze „K. B." znany krytyk literacki p. Walerian Charkiewicz. Pomysł „bonów" został zaczerpnięty z Anglii, gdzie przyniósł podobno 5 milionów obrotu na książkach w ciągu 6 lat.

O nieznane fotografie Marszałka. Instytut Józefa Piłsudskiego ,posiada już 4.000 zdjęć Marszałka, przesłane do Instytutu celem wykorzystania ich w wydawnictwie „Józef Piłsudski w ilustracji fotograficznej" Wobec rychłego zakończenia prac przygotowawczych Instytut zwraca się do właścicieli mało znanych fotografii Marszałka z prośbą o wypożyczenie ich Instytutowi. Adres Instytutu: Warszawa, Aleje Ujazdowskie 1.

PROSIMY

o życzliwą propagandę „K. B".
o nadsyłanie prenumeraty
o zawiadomienie natychmiast administracji, o zamiarze przerwania abonamentu.

BIBLIOTECZKA „KURIERA BIBLIOFILSKIEGO"

W najbliższym czasie **ukaże się nakładem „K. B." zbiorek ekslibrisów.** W zbiorku reprodukowane będą najoryginalniejsze i najciekawsze współczesne ekslibrisy polskie. **Bibliofile, którzy chcieliby mieć reprodukowane swoje ekslibrisy, zechcą łaskawie przesłać materiał, w postaci oryginalnych ekslibrisów,** z podaniem: daty wykonania, szczegółów techniki i nazwiska artysty.

Zbiorek ukaże się w ilości 500 egz. (numerowanych) na specjalnym papierze ilustr. w objętości 64 stron. — Cena wynosić będzie — w subskrypcji zł 3.— w sprzedaży księgarskiej zł 5.—.

Szczegóły w następnym numerze „K. B."

OD REDAKCJI

Prenumeratę „Kuriera Bibliofilskiego" najwygodniej wpłacać przekazem rozrachunkowym (wolnym od porta) — na konto: „Kurier Bibliofilski", Kraków 2, kartoteka nr. 49. — **Blankiety rozrachunkowe w cenie 1 gr. do nabycia we wszystkich Urzędach pocztowych.**

Wydawcy prywatni wymieniają książki. Następną listę książek zgłoszonych do wymiany przez wydawców prywatnych ogłosimy w 6-tym numerze „Kuriera Bibliofilskiego".

Konkurs na projekt regału wzgl. szafy bibliotecznej wzbudził żywe zainteresowanie. W następnym numerze drukować będziemy pierwsze odpowiedzi oraz powtórzymy warunki konkursu dla nowoprzybyłych czytelników „K. B.".

TADEUSZ SZPAKOWSKI, WARSZAWA—ŚRÓDMIEŚCIE, BAGATELA 14 (KKO. m. st. Warszawy, oddział III) KUPUJE EXLIBRISY DO SWEGO ZBIORU

Ze zbieraczami prowadzi wymianę.

Prosimy Szan. Czyt. „Kuriera Bibliofilskiego" o podawanie nam adresów swoich znajomych, interesujących się książkami. Wyślemy im numery okazowe naszego pisma.

Subskrypcja na grafiki Jana Wałacha. Z powodu braku miejsca reprodukcję czwartej — przeznaczonej do subskrypcji grafiki Jana Wałacha umieścimy w numerze następnym. Równocześnie przypominamy, że zgłoszenia na grafikę „Na Staropolskim Zaolziu" (reprod. w nr. 4) przyjmujemy tylko do dnia 1 lutego br.

„Biblioman" wiersz Wojciecha Bąka, który drukujemy w bież. numerze — był wygłoszony w ramach audycji literackiej w Poznaniu w r. 1928 przez nieznanego jeszcze wówczas poetę.

SPRAWA PISOWNI. Na innem miejscu piszemy o powstaniu w Warszawie „Komitetu Obrony Języka Polskiego", który m. in. ma na celu — akcję o wprowadzenie z powrotem starej pisowni. Naszem zdaniem „reforma" pisowni (jak wykazuje życie) jest zupełnie chybiona i jaknajrychlej powinno się przeprowadzić rewizję tych absurdalnych przepisów. Do rozstrzygnięcia sprawy, pozostawiamy naszym współpracownikom swobodę co do pisowni.

PRZECIWKO NOWEJ ORTOGRAFII

Komitet Obrony Języka. Ostatnia reforma ortografii wywołała w szerszych warstwach społeczeństwa zrozumiały odruch sprzeciwu. Ludzie, dla których język polski przedstawia istotną wartość — literaci i publicyści — zrzeszyli się w akcji protestu przeciw nowej pisowni.

Potrzeba ujednostajnienia akcji, nadania jej tempa i kierunku była przyczyną powstania Komitetu Obrony Języka, który został nawet zalegalizowany przez Starostwo warszawskie.

Komitet stawia na pierwszym planie dążenie do rewizji ostatniej reformy ortografii — a pozatem starać się będzie o roztoczenie opieki nad poszanowaniem języka polskiego w słowie i piśmie.

SKAWA — Miesięcznik literacki Przynosi stale wiele interesujących artykułów, odcinek powieściowy, wiadomości z dziedziny krytyki literackiej oraz poezje. W każdym numerze przegląd czasopism oraz twórczości literackiej i artystycznej.

W najbliższym numerze rozpisana zostanie ankieta n. t. „Kogo nie wolno pominąć we współczesnej antologii poezji polskiej".

Red. i Admin. „SKAWY" — WARSZAWA, NOWOGRODZKA 23/5, Tel. 955-88.

150.000 książek posiada Biblioteka Bydgoska. Biblioteka Miejska (wraz ze swoim oddziałem Biblioteką Ludową) posiada 150.000 książek, w większości polskich oraz cenne zbiory rękopisów i autografów, a wśród nich jedyny w swoim rodzaju komplet dokumentów królewskich, hetmańskich prymasowskich itd., ofiarowany w ubiegłym roku bibliotece bydgoskiej przez Kazimierza Kierskiego, obejmujący około 2.700 pozycyj. W gmachu bibliotecznym znajduje się też bardzo cenny księgozbiór OO. Bernardynów bydgoskich, jeden z przedmiotów dumy Bydgoszczy. Dyrektorem biblioteki jest dr Wł. Bełza.

Melodie lapońskie. W Szwecji przygotowuje się do druku publikacja 558-miu melodii ludowych lapońskich. Zbiór ten jest owocem poszukiwań etnografa - amatora, naczelnika szwedzkiej stacji kolejowej, Karl Tirena, który poświęcił całe życie badaniom nad muzyką Laponii.

Węgierska książka o Polsce. W Budapeszcie ukazała się praca Jerzego Lissaka p. t. „Kraj białego orła". Po części historycznej, autor omawia wszelkie sprawy Polski współczesnej.

Centralny katalog obcojęzycznej literatury zagranicznej w zbiorach polskich znajduje się w Bibliotece Narodowej w Warszawie. Obejmuje on materiały z bibliotek: Narodowej, uniwersyteckich w Krakowie, Poznaniu, Lublinie, Lwowie, Warszawie i Wilnie, Śląskiej w Katowicach, Miejskiej w Bydgoszczy, XX. Czartoryskich i Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie, Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu i Min. WR. i OP. Katalog ten jest cenną pomocą informacyjną dla pracujących naukowo.

Polski przekład literacki „Psalmów". Ks. prof. Klawka, profesor Nauk Biblijnych Starego Testamentu na Uniw. Lwowskim — dokonał przekładu literackiego psalmów z tekstu Wulgaty. Przekład polski „Psalmów" ks. Klawka — wyróżnia się piękną szatą rytmiczną, zbliżoną do rytmiki oryginału.

Cenny księgozbiór. Uniwersytet Jana Kazimierza we Lwowie, otrzymał piękny księgozbiór św. Józefa Saba - Koziebrockiego, liczący 6.700 tomów.

W księgozbiorze znajdują się cenne rękopisy począwszy od XII. w. oraz wiele białych kruków z XIV. do XVI. w. — Niektóre druki są jedynymi egz. w całej Polsce.

Prosimy uprzejmie przy zamawianiu książek z naszego biuletynu, o ile możliwe, o przekazywanie należności z góry. Wysyłka za pobraniem, podraża koszt każdej przesyłki o 1 złotego, co zwłaszcza przy zamówieniach na mniejszą sumę, stanowi b. poważny procent. — Pieniądze najwygodniej wpłacać przekazem rozrachunkowym (wolnym od porta) — na konto: „Kurier Bibliofilski", Kraków 2, kartoteka 49.

Prenumerata „K. B." wynosi:
za 12 numerów 2.50 zł. za 24 numerów 4.20 zł.
wpłacać przekazem rozrachunkowym

Następny numer „Kuriera Bibliofilskiego“ ukaże się dnia 15 lutego 1939 r. wyjątkowo w objętości 16 stron. — Numer 7-my „K. B.“ ukaże się w podwójnej objętości (32 strony).

WYDAWNICTWA NADESŁANE:

Bertisch Fr. Kwiaty na ugorze (poezje), okładkę projektował prof. Z. Bierer, s. 52, Stanisławów 1939.

Karol Gr. Śmiłowski. Krzyż a Swastyka, s. 52, (nr. 12 kwartalnika „Wolna myśl religijna“, Kraków.

„Niebo Gwiaździste“, (Bydgoszcz) organ przyjaciół astrologii naukowej w Polsce.

Z WYDAWNICTW

„Kamena“ (miesięcznik literacki), Chełm, nr 3—4. Numer poświęcony literatom lubelskim.

„W młodych oczach“ — kolumna literacka dwutygodnika wileńskiego „Sprawy Otwarte“ redagowana żywo i ciekawie przez Józefa Czerni.

„Miesięcznik Graficzny“ (Warszawa) nr. 4—5—6, ładnie wydany w ograniczonej ilości egz. (450 szt.) — przedstawia się b. korzystnie. Doskonały układ graficzny, oryginalne odbitki, piękne wkładki — świadczą dobrze o wydawcy, którym jest Tow. Bibliofilów Polskich i drukarnia M. Drabczyńskiego w Warszawie.

„Skawa“, czasopismo literackie pod red. Janiny Brzostowskiej zapowiada się jaknajlepiej. Omówienie pisma odkładamy do następnego numeru.

„Okolica Poetów“ (pismo poetyckie). Nr. 9 (4 rocznika) przynosi ciekawy artykuł St. Czernika p. t. „Próbna analiza wierszy autentycznych“, wiersze — Ożoga, Żakieja, Janczarskiego, Piętaka, Frasika i in., zapiski oraz recenzje. Następny podwójny zeszyt „Okolicy Poetów“ poświęcony będzie 20-leciu poezji polskiej. Adres Red. — Ostrzeszów, Zamkowa 35.

„Zaranie Śląskie“ (Katowice), jedyne na Śląsku na odpowiednim poziomie utrzymane pismo poświęcone sprawom kutluralnym — ukazuje się od lat 14. — Redakcją „Z. Śl.“ kierują dr Roman Lutman (Dyr. Inst. Śląskiego w Katowicach) i dyr. Fr. Popiołek (prez. Tow. Ludozn. w Cieszynie).

Prosimy uprzejmie wszystkich, którzy otrzymują „K. B.“, a nie mają zamiaru pisma prenumerować, — by w terminie dni 7-miu odesłali nam gazetę z dopiskiem „zwrot“, (bez opłacania przesyłki), wzgl. nie zawiadomili nas pocztówką, że na abonament „K. B.“ nie reflektują.

OKAZJA DLA ZBIERACZY

POSIADAMY DO ZBYCIA:

1) **Dyplom masonerii francuskiej** (niewypełniony) — formatu 44x31 cm. (miedzioryt) na oryg. pergaminie szmacianym.

2) **Dyplom Warszawskiej Loży Wschodu Narod.** (format 38x55 cm.) wystawiony w r. 1812 — dla Winc. Adamowskiego. — Dyplom zaopatrzony jest w pieczęć lakową przedstawiającą Świątynię Izydy oraz podpisy Zarządu Loży.

Szczegółów w sprawie sprzedaży udziela red. „K. B.“.

Prosimy o wpłacanie prenumeraty

„KURIER BIBLIOFILSKI“ ukazuje się raz w miesiącu. **(W razie nagromadzenia materiału aktualnego 2 razy w miesiącu).**

Redakcja: Kraków, Tomasza 26, telefon 164-74, godz. przyjęć w poniedziałki od 15.00 do 16.00.

Admin. i Ekspedycja: Kraków, Floriańska 29, telef. 179-32.

Koresp. adresować — Kraków, skrytka 684. Wpłata prenum. i innych należności (do zł 50) na przekazy rozrachunkowe. — **Kartoteka 49, Kraków 2 .**

Ceny ogłoszeń: Na str. 1-szej — 80 gr za mm. — Na stronach dalszych 50 gr za mm. Układ dwułamowy.

Prenumerata: za 6 numerów — zł 1.35, za 12 numerów — zł 2.50, za 24 numery — zł 4.20. Egz. pojed. 30 gr.

Redaktor i wydawca: **Igor Demian.**

Druk. „Secesja“ Kraków, Kopernika 32